

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK :

Magyarországon: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Magyarországon kívül: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos.**
Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 11. Telefon 412

Három kép.

Debrecen város székházának közgyűlési termét három új kép díszíti. — Ezeréves történelmünk három más-más korszakának nagy alakjait ábrázolják a képek, melyeket a tegnapi közgyűlésen mutatott be Vecsey Imre városi főjegyző, hazaszeretettől áthatott, költői lendületű beszéd kapcsán. A képek pedig merően bámultak le aranyos keretükből a honfi tüztől kipirult arcú bizottsági tagokra. Még akkor sem mozdultak meg, amikor Ferenczy Gyula méltatta őket egyenként.

Hanem amikor a főispán bezárta a közgyűlést, a bizottsági tagok kivonultak a teremből és elült a zaj: Rákóczy Ferenc és Kossuth Lajos összenéztek. Tekintetük találkozásával, gondolatuk is találkozott, intettek a középben álló koronával és királyi paláttal ékesített uralkodónak és mindhárman oda hagyták aranyos, cifra keretüket, összeültek a középbe és beszélgetni kezdtek.

Rákóczy kezdte el, imígyen szólva koronás királyunkhoz: Köszöntelek téged büszke magyar nemzetem dicső fejedelme! Sokat hallottam rólad a siri világban, mert hisz a te nevedben bolygatták meg stambuli örök álmom. Bosszankodtam is, meg örültem is miatta. Bosszankodtam azért, mert ha jó volt ott neked kétszáz esztendeig, hát azt a pár ezer esztendőt, ami hátra van, majd csak kihuzom valahogy. Örültem pedig azért, mert boldoggá tett az a tudat, hogy hű magyarjaim, akikért családot, vagyont, nyugalmat, rangot, dicsőséget, szabadságot áldoztam föl, nem feledkeztek meg rólam végleg és eszükbe jutott, hogy mégis jobban esik majd poraimnak a hazai földben való pihenés, mint a szultán templomában.

De jól figyelj rám, magyarok élő, felkent királya! Nem megyek addig egy tapodtat sem, ameddig hazaárulóknak vagyok bélyegezve abban az országban, melynek szabadsága, önállósága, függetlensége és boldogulása volt életem egyetlen célja.

Ferencz József a legalkotmányosabb király szólanul hallgatta végig Rákóczy Ferencet és így válaszolt neki:

— Igazad van nagy bujdosó, magyarok megdicsőült fejedelme! Régióta

akarjuk már hibánkat kiköszörölni és adósságunkat veled szemben leróni. Ki fogjuk tépni törvénykönyvünkéből azt a szégyenteljes szakaszt, amely téged és derék bujdosó társaidat megbélyegzett. Tudjuk, hogy hazai földben csak úgy pihenhetsz békén, ha népedet boldognak és megelégedettnek látod. Gyere haza és mi imádkozni járunk poraidhoz!

Kossuth Lajos megsimogatta szakállát reszkető ujjával és a következőket mondta Ferenc Józsefnek.

— Hallgass meg és nyugtass meg engem is nagy király, ki magyar földben porladok. Hálás nemzetem földi elmulásom után röktön hazai földnek adta át fáradt testemet, de fáj nekem a pihenés, nehéz nekem az a néhány lábnyrög, mert érzem, tudom, hogy szükség van rám idefennt. Ne vágj közbe jó király, tudok mindent, bár nem olvasok újságot, látok mindent, bár szememet kirágták a férgek, érzek mindent, bár szívem már megszűnt dobogni.

Ujra veszélyben van az ország, újra azok a nehéz vészfelhők tornyosulnak szegény hazám ege fölött, amelyek akkor, az én időmben, rezgésbe hozták a honfisziveket, amelyek megreszketették az egész világot. Emlékszel-e még magyarok királya 1849 április 14-ére? Itt virradt ránk a nagy nap Debreczenben! Trónvesztettnek nyilvánított Téged és Házaodat a magyar nemzeti országgyűlés. Én voltam az, aki a nemzeti országgyűlés eme határozatát az innen alig néhány száz lépésnyire levő Nagytemplom lépcsőjéről kihirdettem! Lehajtod fejedet király? Miért? Hisz orosz segítséggel leverte osztrák armádiád a magyarok dicsőséges önvédelmi harcát. Vérbefojtottatok minden nemzeti követelést. Kikergettétek, bebörtönöztettétek, főbelöveltétek, felakasztattátok legjobb-jainkat!

Azt mondod, hogy azóta fátyolt borított a nemzet a multra? Igaz. A magyar nagyon feledékeny és nagyon engedékeny, ha jól bánnak vele. Te megkoronáztattad magad Felső és megesküdtél a magyar alkotmányra, hogy megtartod és megtartatod!

És mégis lehallatszik hozzám, mély siromba milliók jajkiáltása, a panasz, az ország sorsáért aggódók siránkozása.

Hozzám, mély siromba lehallatszik! És te hozzád dicső, alkotmányos király nem hallatszik föl schönbrunni kastélyodba? Te nem hallod meg a magyarok siránkozásait, a te füleid csak a talpnyaló, osztrák, gaz tanácsosok nízgelései és förtelmes hazugságai előtt vannak nyitva?

Tudom, hogy mit akarsz mondani! Ki hallgattad a magyarokat, köztük a fiamat is. Hát ha kihallgattad a magyarokat, mért nem hallgattad meg őket? Sokat követelnek, azt mondod. Sőt ellenkezőleg, nagyon keveset. Követelik a jogaikat! Azokat a jogokat, melyeket nekik ezeréves alkotmányuk biztosít és amely alkotmányra Te, nagy király megesküvé. A jogaik meg vannak, csupán azok még ezideig nincsenek végrehajtva. A végrehajtást követelik!

Alkotmányos király, hallgass meg engem! Országod vasüstjében a már orrának indult viz erősen gyöngyözik. Ne hevítsd az aláakott tüzet, nehogy a felforrott viz kiesorduljon az üstből. Mert ahol az a kiesordult viz végig fut, ott leperzsel mindent, a mi utjába akad. Szeretett nemzetem nevében kérlek, hogy légy engedékeny, add meg a magyarnak, ami az övé és azok századok multán is áldani fogják szent emlékedet!

Könnyekig meghatotta a királyt, Kossuth apánk meggyőző beszéde, nem szólt semmit, csak keblére ölelte Háza vélt legnagyobb ellenségét.

Rákóczy pedig áldólag terjesztette kezét a két dicső ember feje fölé...

Békásy Jenő.

Politikai válság.

A Fehérvár-kabinet.

Előkelő magyar államférfiakhoz Bécsből érkezett hírek szerint a Fejérvár-kormány kinevezése befejezett tény, és csak a formaiságok vannak hátra. Ezek szerint az új kabinet kinevezése már a jövő hét elején megjelenik a hivatalos lapban.

Budapesten úgy itélik meg a dolgot, hogy az egész Fejérvár-féle alakulat Tiszának a műve. Annak idején Széll Kálmánnak hátamögül, orvul való megbuktatását Tisza Fejérvárral együtt csinálta. Fejérvár volt az, aki Tisza számára Bécsben a talajt egyen-

Nyári ruhákat

legszebben tisztít

Hrabéczy Antal

ruhafestő és vegyészeti tisztító intézete

Debrecen,

Széchenyi-utca 42. szám.

Szakember javít és vasal.

gette, most pedig Tisza az, aki Fejérváryt beemeli a miniszterelnöki székbe, Kéz kezét mos; ez a két ember mindig egyformán gondolkozott, egyformán gyűlölte a nemzeti törekvéseket. Az új kormányt tehát ugyanaz a szellem tölti be, mint a Tisza-kormányt, helyzetük azonban annyiban különbözik, hogy míg Tisza a nemzet ítélete után lemondott és mint ideiglenes kormány vitte tovább az ügyeket, addig a Fejérváry-kabinet mint utjonnan kinevezett kormány direkt szembezállást, tehát szakítást jelent a parlamenti többséggel és így a nemzeti akarattal.

Bécsi vélemények.

A Neue Freie Presse a közeli napok politikai eseményeire vonatkozólag a következő prognózist közli:

A helyzet komolysága nagy és egyzsersmind gyors elhatározásokat követel. Ezek az elhatározások bizonyára meglesznek még a hét végén s megvalósításukhoz a jövő héten kell hozzá látni. El kell tehát, készülve lennünk arra, hogy az események igen gyorsan és szakadatlan sorozatban fognak végbemenni. A magyar ellenzék úgy látszik, már megtette intézkedéseit erre az eshetőségre is.

A N. Wr. Abendblatt, alaposnak véli azt a feltevést, hogy Tisza, amikor a király előtt újból megjelenik, már egy teljesen kész miniszteri lajstromot fog bemutatni. Ez a névsor nagyon meglepő lesz. Nem lesz benne egyike se azoknak a neveknek, melyeket a magyar sajtóban és a pártkörökben a legutóbbi napokban emlegettek: se gróf Széchen, se báró Jósika, de báró Roszner Ervin vagy Feilitzsch se. Azt beszélik, hogy az egyes reszortokra alternatív javaslatokat fognak előterjeszteni.

A válság megoldása mindenestre nagyon közel van, Tisza megkapja felmentését már a legközelebbi napokban és a régi ka-

binet megy; ezt bizonyítja többek közt az is, hogy Khuen Héderváry bécsi háztartását feloszlatja és előkészületeket tesz rá, hogy hédervári birtokára költözzék.

A Bud. Tud. mai kommunikéje, hogy a válságot ma még semmiféle irányban sem döntötték el nyilván csak azt akarja konstatálni, hogy a kormányváltozásra vonatkozó javaslatokhoz a király ma még nem járult hozzá. Tisza nyilván formaszertí megbizást fog Fejérváry részére a kabinet megalakítására magával vinni és Fejérváry már a kész listával fog a király előtt megjelenni. Azt mondják, hogy Fejérvárynak sikerült egy kapacitásszámba menő közgazdasági író és egy magasállású közgazdasági hivatalnokot kabinetje részére megnyerni és elő van készítve minden, úgy, hogy az új magyar kormányt a jövő hét elejére mindenestre kinevezhetik. Az új kormány meg fogja kísérteni, hogy a parlament támogatását megnyerje és ha ez nem sikerül, a képviselőházat őszig elnapolja. A kvótát ez esetben, úgy mint az előző években, a király maga fogja megállapítani és a megállapítást a két hivatalos lapban július elsején közlésteszik.

Percel Dezső kegydíja.

A képviselőház összeférhetlenségi állandó bizottsága ma délelőtt tartott ülésén tárgyalta azt az összeférhetlenségi bejelentést, amelyet Zlinszky István képviselő tett Percel Dezső volt házelnök ellen, amiért az a király kegyelméből huz nyugdíjat. A bizottság elhatározta, hogy a bejelentett összeférhetlenségi esetet június 9-én délután öt órakor tartandó ülésén veszi érdemleges tárgyalás alá.

Kaszárnya modor.

Egy fővárosi építésmérnök levelet írt a budapesti Mária Terézia-ezred egyik fiatal hadnagyához. A levél igen rövid és igen ta-

nulságos. A mérnök visszautasítja azokat a brutális szóbeli sértéseket, a melyekkel a hadnagy ur a piliscesabai fegyvergyakorlatát fűszerezte és elégtételt kért tőle. Most már mint „közönséges“ polgárember. A levelet ajánlottan adta föl, a hadnagy ur azóta már meg is nevezte segédeit. És — uri társadalmi divat szerint — megindulnak a lovagias tárgyalások.

A 32. gyalogezred „snájdig“ hadnagya nem tett mást, mint a mit az osztrák-magyar armádia valamennyi tisztje. Gorombászkodott, a mihez az aranyesillag révén szerzett joga van. A mérnök mint tizedes vonult be, tehát a legénységhez számítódik. Ennél fogva is úgy szidhatja le a legbajusztalnabb kadét, a hogyan a katona iskolában nyert izlése és kaszárnyastilusa engedi. A mérnök nem viszonzozhatta a sértést, mert rövid uton áristomba vetik. Elégtételt sem követelhet, mert csak — káplár. A hadnagy ur tehát a felelősség tudata nélkül, fődönten sérthette, sőt meg is kardlapozhatta volna, — ebből ő neki baja nem támad. Sőt ha például Henc Károly képviselő ur történetesen bakakáplár lett volna csak és fegyvergyakorlatra bevonul, szó nélkül kellett volna zsebvégvágni sokkal kisebb sértéseket is, — mint a minőért Keglevich grófot párbajban megölte.

Ha tudjuk, hogy az, akit megsértünk, nem vonhat felelősségre, föltétlenül gyáván cselekszünk, amikor sértjük. Most már azok, akik lépten nyomon a párbajról szavalnak, lovagiaszkodnak s egész existenciájukat a párbaj-kódexre építik: kell, hogy még ennél szigorubbán gondolkozzanak. Az a hadnagy, aki a pilis-esabai táborban rendre sértett egy esomó tisztességes, polgári munkában megédzett uriembert, bizonyára — s az ilyen dolog nem egyes eset, hanem valósággal típus — befejezettnek látja az „affért“ azzal,

Az elátkozott lovag.

Írta: **Domoszlai Sándor.**

— Vigyázz a csipkéidre; össze ne tépjék a fölénk hajló ákácsokat.
— Ovakodjál a fűbe lépni: mert tele ragad a ruhád apró bogáncsesal.
— Úgyesen osonj át a buja egresek közt, nehogy vérg karcoljanak.
— Rózsát ne tépj, mert megcsip a csalán.
— Görnyedj meg jól, ha be akarsz jutni a nyári szobába.
— Jajj, ne bámuld annyira azt a zöld gyepet: mert ha sokáig nézed, rá ismersz, hogy az csak — lóhere.

No már ez valóban gyönyörű park lehet! Pedig hát mégis park bizony. Az Isten is annak teremtette s hajdanában sok emberkéz fáradhatott azon, hogy a gazdája is annak tekintse. — Százados fák vetnek árnyat a kanyargós utakra, melyeket egy idő óta a kertész elfelejtett megfésülni. Keresz tamariszkok, törpe tulyák, illatos fenyők körítik a legszebb damaskusi rózsákat. A nyári ház orgonabokrok közé van rejtve, falain vadszőlő indái kusznak a tetőzetig, melybe bekandikál a kegyes napcugár. Park volt ez valamikor husz esztendő előtt, de most már csak olyan átokverte fészek. A hány fordulója van, annyiféle jó szándék látszik meg rajta. A szelid cyprusok mellett, terjedelmes barackfák virulnak és a kedves ibolyákat vastag dinnyeszárak folytják el. Az ártatlan szegfűvek szomszédságában otromba káposztafejek terpeszkednek és a selyemfüvet megöli a gyom. A dudva még a kavicsos porondon is megerem s nics aki irtogassa. A gyümölcsfák közé korhódó fűtörzsek vegyülnek. A kutágas romjaiban hever. A kutban zöld kérgű víz teped. Az utszéli padokat még a mult évtizedben kiszaggatta valamelyik jámbor paraszt

tüzelőnek. Az egészséges kökény kiveszett. A senyvedt bodza pedig virágzik. A dombos hely keményebb a kősziklánál, míg a lapályosabb részen álló pocsolyák képződtek. A kerítés létezését itt-ott néhány lécdarab hirteti még; ma holnap az is a falusi gyerkőcök prédájára jut.

Es az elrongyolódott kert közepén roskadozik az öreg ház. A fakapu az utca felől be van szegezve, koci arra nem járt ember emlékezet óta. A ház fala pakolatlan, az ablakok betördösvék s finom pókhálóval vastagon beszöve porosan tiltakoznak az ellen, mintha ők a világosságot bocsátanák.

Pusztá, elhagyott ház ez, még a környéke is csendes: nem hihető, hogy csupa isten-kisértésből ezt a rideg tanyát élő lények lakják:

Kerüli azt nappal a gyerek,

Kerüli a tolvaj éjszaka.

De az udvarra néző nyílt folyosón mégis egy-két elhullott kukoricaszem sárgállik és rossz burgonyavágók, szántóvető gépek, morzsolók, szelelők vannak rend nélkül egymás felé halmozva. A jobb ajtó kilincsén pedig meglátszik az emberkéz nyoma s a folyosó közepén egy nagyobb ajtó előtt, mely valószínűleg a pincébe vezet, feltűnően ki van koptatva a téglá.

E csalhatatlan jelek bizonyítják, hogy a kastély még sem egészen kihalt. Lehetnek takarékos emberek, kik a külsőre mit sem adnak, hogy benn annál kényelmesebben és tisztábban rendezhessék be a lakást.

Azért nem árt beljebb kerülni s „nyugta után diésérni a napot.“

Ah, egy dohos, sötét folyosó! falai tele aggatva kopott szerszámmal, a szögletben hamistrángok, gabonamércék, kettétört patkók és egérrágtá zsákok. Gyérünk tovább. Megrepedezett szárnyas ajtó nyílik az első terembe. Ez aztán igazi terem. Elöl hat, ol-

dalt pedig két ablakja van. Itt hajdan a dicső ősök tanácskozhattak, midőn a haza érdekében vagy önhaszonlesésből fegyveres hadjáratra készülődtek. A butorok . . . bocsánat, ezeket lehetetlen felsorolni, mert nincsenek. A butorokat képviseli egy bedőlt komáromi kályha tatai cserépből és egy garmada buza. A nedves falakról letépve a cifra papírréteg s a szoba közepén némi hulladék a házi macska hőstetteit regéli. Tovább, tovább. A második, harmadik, negyedik és valamennyi szoba nem sokban különbözik egymástól. Itt egy őskori bunda; ott néhány lyukas cipő; amott nagy botok, csutoraszárak, fegyvertöltések, kulacs, kőc, lopótők, orvsóság, dióhéjak, zsiros kalapok össze-vissza. És minden szobában valami gabonamaradék vagy éllemiszter.

De végre a legutolsó szoba, egy homályos, barátságatlan zugoly, megmenti a ház kecsületét. A padlója lencseszínű ugyan, hanem a berendezése tisztességes volna egy vándoreigánynak.

A szoba egyik szöglete valóságos zsi-bárus bolt. Fölakasztva, földre hanyva, székre gyűrve össze-vissza egymás hátán-hegyém fekszenek a legkülönbözőbb ruhadarabok. Ettől jobbra áll az ágy. Előtte szőnyeg; valaha nyereg alá lótarakó lehetett. A szoba másik szögletét egy üvegszekrény disziti. Természetesen, apró csecsebecsével, gyertyatartókkal, régi pénzekkel? Csalódás! Paszujmagokkal, avas szalonnával, ismeretlen származású szeméttel. Egy tündérszekrény folytatása az asztal, melyen a mosakodás és a pipa tisztítás emlékei összekeveredtek. Az asztalon nyitott kés, bajusz-pedró, hét napos kenyérdarad, olló, fésű, kefe, szenyves pohár, bor, nyakkendő, csibuk, csizmahuzó, bornyukötél, porós akta s tudja Isten még mi minden nagy békeségben összefér. Ezeknek kiegészítéseül szolgál két nyi-

hogyan kiáll, esetleg nem áll ki, vagy hogy megverekszik.

Mi nem. A pilis-csabai esetben mi egy állandó kórságát látjuk a katonai szellemnek, — ha ugyan lehet itt szellemről beszélni. A tiszteknek kettős megkülönböztetését a becsületről ismerjük és értjük, miért van szüksége a hadseregnek erre a disztinkciónak. A katonának, aki képtelen produktív munkát végezni, az ugynevezett lovagias becsület sáncaival kell körülvenni magát, különben az első gyári munkás, akivel — hajnali mulatozásból hazatérve — találkozónak, a szemébe vágthatná a dologtalanság vádját.

Jól van, hát ne zavarjuk a tiszturakat mulatságaikban, párbaj-játékaikban. De azt már jogunk van megkövetelni, különösen a pályájuk kezdetén álló, nagyon is fiatal hadnagyoktól, hogy tanulják meg jobban becsülni a polgári társadalmat. Nemcsak azt az urat, aki holmi tartalékos tiszti kitüntetéshez jut, de a legutolsó tanyai bérest is, aki elég jó arra, hogy hazáját és királyát vérével szolgálja.

Ámde van a kaszárnyastilusnak még egy speciális fajtája, aminek gyönyörűségét sok intelligens magyar fiu verejtékezi. Az önkéntesekről beszélünk, akiket maga a tisztikar is „párbajképesek”-nek minősít. De megalázza őket unos-untalan, anélkül, hogy a felelősségre vonástól komolyan kellene tartania. Az a tömérdék vice, amit már-már legenda gyanánt fűznek az önkéntesi szolgálathoz, sok keserűséget, az emberi méltóság, gyalázatát és barbárságot takar. Azt az ifjút, aki talán egy esztendő múlva a tisztikarba jut, habár a tartalékban is, egy éves szolgálata alatt annyi sértés, bánthatom és gáncs éri, hogy valóban csodálkozunk kell: hogyan tartja összeférhetőnek a katonai szellem a feltéve őrzött párbajbecsületet az emberi becsületnek nem viszonyozható megrugdosásával?

korgó szék s a szoba legsötétebb részén, az ajtó és az ablak között, egy kiszolgált ódon bőrpamlag.

Ezen a pamlagon . . . szentséges ég! ezen a pamlagon ül egy hosszú feketekisértet. Mereven bámul egy helyre; úgy tesz, mintha aludnék; de bozontos szemöldöke alól kivillag az a két mogorva szem, mely képes a legbátrabb embert is megijeszteni. Haja (megolvasható hajszálak!) mozdulatlanul simul a fejére. Szája mozdulatlanul szorítja a füstölő havannát, azazkurtaszivart. Kezei mozdulatlanul nyugosznak a pamlag támláján. Egyszere azonban felugrik, mintha puskaport robbantottak volna fel alatta.

Krisztus, segíts! Hiszen ez nem kísértet. Ez a kastély tulajdonosa, tekintetes vagy magyságos Barnaházy Péter ur, 60 éves, román kath. kisbarnaházi születésű, foglalkozására nézve agglégény.

Az ám, az istenadta agglégény. Volt ő valamikor más is; de úgy kicséppent mindenből, hogy vén korára már csak agglégény maradt.

Nem volt az megvetendő állás ezelőtt 15—20 évvel, mikor a lányos mamák még reménykedve pillantottak reá; de mióta az idők sulya nem csupán a lelkiismeretét nyomja, hanem, fájdalom, a lábaiba is leszállott; azóta Barnaházy Péter ur keservesen érzi s nem tagadja, hogy nehéz a sirhoz vánszorogni mankó nélkül. Mert az ő szíve már úgy elfásult, úgy kiaszott, hogy feleséget csak azért kívánna, hogy ápolója, sirhoz vezető mankója legyen. Szerinte az asszony arra van teremtvé, hogy a férfinak engedelmeskedjék és a férfi örömeit, kényelmét, boldogságát a saját öröme, kényelme, boldogsága árán is előmozdítsa. A nő nem egyéb, mint a férfi eszköze. A nő mind csalfa, ingatag, kétszínű, kigyótermészetű s nem méltó másra, minthogy a férfi parancsoljon neki.

A főlebbvalónak kényelmes köpenyéből vajmi könnyű sértéseket eregetni. Hogy e sértések megtorlatlanul maradnak, ezt részben a magyar ifjak józansága és polgári öntudatosága javára írjuk föl. Hiszen különben patkokban folya a vér, a tisztek részéről elkövetett sértések megtorlása jogán.

Végezetül ideiktatunk egy gyakorlóteri esetet. Egy színmagyar fiukból álló ezrednél történt. A kapitány valami hitványság miatt éktelenül káromkodott, aztán kérdéseket intézett a századában szolgáló önkéntesekhez. Az egyik fiu nem tudott németül. Erre a kapitány ur a következő bölcseségeket süttötte el:

— A magyar költők között egyetlen ember van, akit valamennyire becsülek. Petőfinek hívják. Ez a költő azt mondta egyszerűen: „Aki németül nem tud, az nem ember! Ezt jegyezzék meg maguknak. Petőfi mondta, akit maguk imádnak. Én is tudom becsülni, de csak őt. A többi mind gazember.

És az önkénteseknek hallgatniok kellett. Pedig „intelligenz-stráf” van a zubbonyuk ujján.

Penge.

Tarka históriák.

Egyik állami hivatalunkban nemrégiben vizsgálatot tartott egy miniszteri osztálytanácsos, a vizsgálobiztos a Hungáriában telepedett meg s onnan kényelmesen szemlélte, hogy ki mikor megy hivatalba.

Hát bizony volt, aki késett egy-egy félórás-kával, de pont hat órakor az egész hivatal felállt s a vizsgálat dacára kezd kivonulni.

Az osztálytanácsos maga is feláll s meglehetősen savanyu arccal szól a hivatal-főnökhöz.

— Ugy látom, hogy az urak itt úgy járnak be, mint a miniszteri tanácsosok s úgy távoznak, mint a kőművesek.

Két kis baba dicsekszik egymásnak az élményeivel igyekeznek s egymáson tullicitálni. A nagy

Ezek Barnaházy ur mindennapi elmékedései. Ezeket kiabálja a gazdasszonya fülebe; ezekkel mulattatja rokonait és ezeket ismételi, hangsúlyozza, mikor tanácsot osztogat. De azért egy parasztleány sem kerülheti el, hogy az arcát meg ne csipdesse és egy tüde arc, egy mosolygó alak, egy tüzes szempár, amelyre ő hamis szándékkal ne kacsingatna.

Igér pántlikát, új kendőt, köves gyűrűt, ezüst paszamántu rokolyát; de hasztalan, mert senki se veszi többé komolyan. Ugy járt mint aki egyszer hazudott s másszor nem talált hitelre.

Kinevetik vagy kigunyolják. És az ő kedélye már úgy megrozsdásodott, hogy a tréfát nem birja visszavágni, hanem haragszik és dörmög.

Az agglégények sorsa ez. Alig emlékszik valaki arra, hogy Barnaházy Péter mily gavallér, mily ünnevelt férfi volt hét vármegyében.

Mire a jogot elvégezte, kevés lett a tiz ujjá ha kedveseit akarta felsorolni. Ahol megfordult mindenütt siró szem bucsuzott tőle. Diadalról, diadalra úgy ringatta őt az élet, hogy elfeledte észrevenni az idő futását.

De a fiatalok bolondságok korszaka is megszünt; jöttek a higgadt évek, midőn a vágyak nem csapongnak oly szilajon többé s a férfi lelke célt tűz ki magának, melyhez komoly törekvés vezet. Barnaházy ur szerencsés csillagzatban született. Szülői tekintélyes földbirókat hagytak rá minden adósság nélkül s a család jó neve, számos összeköttetése, 26 éves korában megyei hivatalhoz segítette őt.

Akkor néztek ám jó szemmel reá. Bállok hőse, szép kisasszonyok első táncosza volt. Hangverseny, lófuttatás, csórakparthie nem mehetett végbe nélküle. Pompás fogatot, vidám estélyeket tartott s ezért kis hja mult,

vita közben nyit be a nagybácsi, mire az egyik baba örömmel fut elébe.

— Ugy-e János bácsi; Laci hazudik? Azt mondja, hogy akkora szamarat látott, mint te vagy, pedig akkora szamar talán nincs is . . .

Jabloncay Kálmánnal jelentkezik egy gabonaügynök. Megakarja venni a buzáját.

— Mázsa-hektoliterje kilenc forint, — mondja Jabloncay.

— Adok érte nyole forint nyolcvanat, — mondja az ügynök.

És miután egyik fél sem enged, alkuszna. Alkuszna egész nap, fél éjszaka. Másnap reggel újra kezdik és ismét alkuszna estig. De nem enged egyik sem. Este azt mondja Jabloncay.

— Bácsikám, most Peste kell utaznom. De ha akarja, folytathatjuk az alkut a vonaton is.

— Gemacht! — mondja az ágens. És vonatra ülnek. Alkuszna a kupében, az étkezőkocsiban, a folyosón. És egyik sem enged. Végre mikor már Pest körül jár a vonat, így szól Jabloncay.

— Hát öregem, isten neki, odaadom nyole forint nyolcvanért. Látom, hogy nagyon akarja és hogy kemény legény!

Az ügynök elégedetten dörzsöli a kezét és kérdi:

— Hány vagonra való van?

— Vaggon? — mondja Jabloncay. Elég lesz oda zsák is.

— Zsák? — mondja az ügynök megdöbbenve.

— Zsák.

Az ügynök megvakarja a tarkóját:

— Hát . . . hát . . . hány mázsa buzája van az urnak?

Jabloncay, kedélyesen:

— Nekem? Van vagy — egy!

— De hiszen . . .

— Hát igen, van több is, de az nekem kell. Eladó buzám mindössze egy mázsa van. Azt odaadom nyole forint nyolcvanért, mert uraságod nagyon köti magát . . . aztán költsége is van már rá . . .

— Maga ez a vasuti jegy is nyole pengőjébe van . . . Mondok: isten neki, fogja, vegye, vigye . . .

hogyan meg nem választották alispánnak. Tanácsolták neki, össztökélték, hogy házasodjék meg. Jaj, de ez olyan nehezen ment! A hol szép volt a ház, csunya volt a leány; a hol pedig gyönyörű volt a hölgy, ott nem lehetett házat remélni hozzá. Az egyiknek az volt a hibája, a másiknak az. Végre is megszeretett egy bájos angyalt, akire legnagyobb irigye sem foghatta rá, hogy nem szép s a kinek az apja véletlenül százezer forintot nyert egy sorajegyével. Szerette is Barnaházy ur két évig a leányt. Epen házasságra került a sor, midőn az apa véletlenül elverte a vagyont s a gonosz százezer forinttal a szerelem is elrepült Barnaházy ur szívéből.

Ez harminc év előtt történt s azóta annyi hajszála hult ki a derék férfinak, hogy igazán vérszomjas gondolat volna tőle azt kívánni, hogy a multra híven emlékezzék.

Ő az egész világot vádolja, a mindenkit rosznak itél: de önmagával tökéletesen meg van elégedve. Nem szereti senki s ő a szegyet szeggyel üti, mert ő se szeret senkit a világon. Él magának odújában, él és ásítzik. A nő hódító szakál ószbe csavarodott már, a büszke mell behorpadt, Istenem, beh jól esik ilyenkor az öreg embernek kedves családjára nézve örülni, játszani a gyermekkel, bizni a jövőben, megvigasztalódni ama hitben, hogy lesz ki halálát megkönyyezi, sirját ápolja, emléket megáldja.

Az agglégény ki van tiltva a paradicsomból. Élt? Ki hiszi el neki? Fog élni? Ki törődik vele? Ha zsémbelődik, ha beteg lesz, ha baját panaszolja, rögtön a faképnél hagyják, mert nincs, aki tiszta szívből ragaszkodjék hozzá. Osszekuporgatott pénze idegenek prédájára kerül, nevét az emlékezet homokján befújja az idők szele. Meghal, eltemetik . . . kedvenc kutyája lesz a gyász-kíséret.

H I R E K.

Városi közgyűlés.

— Első nap. —

— június 2.

Debrecen város törvényhatósága tegnap kezdte meg rendes tavaszi közgyűlését. A bizottsági tagok elég szép számmal jelentek meg a közgyűlés megnyitására annál is inkább, mert sejtették, hogy a hosszú tárgysorozat pontjainak tárgyalásában változtatás fog történni.

Hazafias és lelkes volt a hangulat az arcképek leleplezésénél és a hevesi átirat tárgyalásánál. Debrecen város méltóan, ősi hagyományaihoz, jelent meg Magyarország színe előtt s annak bizonyult ma is, ami volt mindig: a magyar alkotmány és szabadság réndíthetetlen őrhelyének.

A tegnap elintézett városi ügyek közül egyedül a villamos telep létesítése érdemel különösebb hangsúlyozást. Lesz tehát villamos telepünk és ennek kapesán remélhető, hogy több városi intézmény is átalakul és modernebb színezetet vesz fel.

Részletes tudósításunk egyébként a következő:

Kévéssel három óra után nyitotta meg a közgyűlést Domahidy Elemér főispán; megnyitó szavaiban utalt azokra a körülményekre, amelyek a közgyűlés megtartását május hóban akadályozták.

A dr. Varga Elemér által felolvasott polgármesteri jelentést, amely a város közigazgatási állapotáról számol be, tudomásul vették.

Márton Imre indítványt tesz, hogy a napirend megváltoztatásával térjenek át Heves- és Arad vármegyék ismeretes átiratára. A közgyűlés az indítványt elfogadta.

Hevesmegye átiratát Vecsey Imre főjegyző olvasta fel, amelyre a tanács javaslata az volt, hogy Debrecen önálló szellemű felirattal járuljon a képviselőházhoz. Debrecen feliratát egész terjedelmében itt adjuk:

Mélyen tisztelt képviselőház!

Alkotmányos életünket immár hosszú hónapokon át veszedelmes válság dölja. A választásra a felhívott nemzet a királyi felszólításnak engedve félreérthetetlen világossággal nyilvánította a maga akaratát. A nemzeti akarat a választások eredménye szerint nemcsak a régi kormány és régi többség eljárásának kárhuztatását foglalja magában, de az ellenzéknek és különösen a függetlenségi és 48-as pártnak együtt véve nagy többséget adott, egyúttal a nemzeti jogokért folytatott küzdelmet helyeselte is ezen küzdelem céljainak megvalósítását a törvényhozás legfőbb feladatává tette.

A kisebbségben maradt kormány a nemzet itéletét megértvén nem is késett lemondásával. Ő felsége a lemondást el is fogadta és mégis az alkotmányos fejlődésnek alig helyrehozható kárára a többség bizalmát és a nemzet kifejezett akaratát bíró parlamenti kormány mind ez ideig be nem következett s a törvényhozás a maga munkájához eredményesen hozzá nem foghatott. Ennek a munkának megkezdése azonban gazdasági viszonyaink romlása és nemzeti jogaink súlyos sérelme nélkül tovább nem keshetik. A válság alkotmányos megoldásának huzódása beláthatatlan veszedelmekkel sőt olyan szenvedésekkel fenyeget, amelyek az ország jólétének és erejének kiszámíthatatlan csökkenésével egyúttal a királyi hatalom egyedüli biztos

alapját, a magyar nemzet nyugalalmát és meglegedését is kockára teszik. Ebben a végzetes helyzetben a törvényhatóságoknak s közöttük Debrecen sz. kir. város törvényhatóságának nem lehet sürgösebb feladatuk mint az, hogy súlyos aggodalmaikat kifejezésre juttatván a mt. képviselőházat az alkotmányos többség akaratához való áthatatos ragaszkodásáról a magyar állam gazdasági önállósága és a magyar hadsereghez való törvényes jogunk mellett elkölt kitarításáról. Ebben a szilárd elhatározásunkban nem fog bennünket megtántorítani az a szomorú eshetőség sem, a melyet nemzetünk hagyományos ellenségei az alkotmányellenes kormányzat megkísérlésével akarnának felidézni.

Nehéz kötelességünket akkor is teljesíteni fogjuk és a szigorú törvényesség megingathatatlan alapján állva, — őseinktől örökölt hazafiasággal minden törvénytelenséggel szemben élni fogunk és a nemzeti ellentételt alkotmányos fegyverrel, hogy méltók maradhassunk ama dicső hagyományokhoz, amelyek Debrecen egykoron a magyar szabadság ősvárosává avatták. Mi bizunk a gondviselésben, hogy ez a nagy megpróbáltatás nem fog bekövetkezni és a teljes alkotmányos felfogás még idejekorán minden tényezővel érvényre jut. De ha e végzet mégis úgy akarná, hogy a nemzet igazságai elé újabb akadályok gördüljenek, teljes bizalommal vagyunk eltelve a m. t. képviselőház hazafias bölcsessége iránt is, hogy a magyar államjogainak védelmét tökéletes diadallal fogja befejezni.

Márton Imre a hazafias szellemű feliratot elfogadja, de azért pótitványt tesz a következőkben:

Athatva annak tudatától, hogy veszélyeztetett ősi alkotmányunk megoltalmazásának kötelezettsége, ha ezt országgyűlésünk elnapolás vagy feloszlata miatt netalán nem teljesíthetné a törvényhatóságra hárul e kötelesség teljesítésének biztosítása végett törvényhatósági bizottságunk a szervezeti szabályzat 15 § a második bekezdésébe gyökerező joggal élve, elhatározta, hogy az alkotmány válság folyamán netalán szükséges javaslatok elintézése tárgyában, a szerv. szabályzat 7 §-a, 1 és 3 pontja alapján rendkívüli közgyűlést tart.

A közgyűlést a feliratot Márton Imre szövegeivel együtt egyhangú lelkesedéssel elfogadta. Az ügyhátrány jegyzés felolvasása után áttértek a diszterem falazatán elhelyezett arcképek leleplezésére. Tanácsi megbízás folytán Vecsey Imre főjegyző lelkes szép szavakban adózott Kossuth Lajos és II. Rákóczi Ferenc emlékezetének s ő felsége a királyi nagyságának. A közgyűlési tagok közül Dr. Ferenc Gyula beszélt nagyon szépen és nagy hatással.

A közgyűlés Dr. Varga Lajos és K. Tóth Sámuel indítványára elhatározta, hogy ez elhangzott beszédekét a jegyzőkönyvben megörökíti és kinyomattatja, hogy a bizottsági tagoknak emlékeztetőül a lelkes ünnepélyre, — szétoszthassa.

Oláh Károly tanácsnok felolvasta a belügyminiszter leiratát, melylyel a Hatvan-utcai ház megvételeit jóváhagyta.

Hosszabb vitát provokált a belügyminiszter másik leirata, amely a bizottsági tagok létszámának szaporításáról szólt.

Márk Endre azt indítványozta, hogy a közgyűlés a szaporításra vonatkozó régi határozatát tartsa fenn. Ezt az indítványt dr. Bacso Dezső kiegészítette még azzal, hogy a tanács intézkedjék, hogy ezt a határozatot a novemberi tagválasztó közgyűlésen végre is lehessen hajtani. Kovács József polgármester felvilágosítása, Simonffy Imre felszólalása

után Juhász Ignác hosszabb beszédben csatlakozott a Márk, Bacso indítványhoz, amelyet a közgyűlés nagy többséggel el is fogadott.

A Ludovika Akadémiában és a soproni főreáliskolában megüresedett alapítványi helyekre a közgyűlés a tanács javaslata alapján jelölte a pályázókat. A ludovikába: első helyen Márton Ernőt, második helyen, Pap Gézát, a soproni főreáliskolába első helyen ifj. Szabó István, második helyen: Bikfalvy Sándort, harmadik helyen, Szabó Lajost.

A debrecen h.-nánási vasut r. társaság igazgatóságában a város egy taggal szerepel. Erre az állásra egyhangulag Kovács József polgármestert választották meg.

A szent-anna-utcai házastelkeknek a gör. kath. egyház céljaira való átengedése fölött megtartott névszerinti szavazás eredménytelen volt; ma megismétlik.

Dr. Ferenc Gyula indítványozza, — hogy a zárószámadást holnap kezdjék tárgyalni. Az indítványt elfogadták.

A közkórháznak a közgyűlés elé terjesztett 1906. évi költségelirányzatát meg erősítés végett felterjesztik a belügyminiszterhez.

Ezután betöltötte a közgyűlés a két megüresedett rendőrfogalmazói állást. A jelölő bizottság a következő sorrendben ejtette meg a jelölést: az egyikre jelölte dr. Komlóssy Pált, Balogh Sándort és Madarász Gyulát, a másikra Budaházy Jenőt, Naszády Pétert és Kiss Sándort. Dr. Komlóssy Pált egyhangulag, Kiss Sándort 19 szótöbbséggel választották meg.

Oláh Károly tanácsos ismertette ezután a villamos telep ügyét, a melylyel lapunk már több ízben részletesen foglalkozott. A közgyűlés a tanács javaslatát elfogadta és egyhangulag a villamos telep létesítése mellett foglalt állást.

Vecsey Imre főjegyző befejezett fegyelmi ügyekről tett jelentést. Oláh Károly bejelentette, hogy a városi muzeumot megnyitották.

A közgyűlés a siketnémák helybeli intézete számára 10,000 koronás alapítványt tett.

A debreceni iparos ifjuság a Meszena-alapból házvétel céljára 20,000 koronát kért. A tanács a kérelem teljesítését nem javasolja. Dr. Bacso Dezső 500 korona évi segély megadását indítványozza. Dr. Varga Lajos föltétlenül méltányosnak tartja az iparos ifjuság kérelmét és azt indítványozza, utalva arra, hogy az alapító az iparos osztály segélyezésére tette alapítványát, hogy az évi segélyen kívül 5000 koronát adjanak egyszersmindenkorra. K. Tóth Sándor, dr. Nagy Zsigmond, Bészler Károly és Oláh Károly felszólalása után a közgyűlés úgy határozott, hogy a kérelmet dr. Bacso Dezső és dr. Varga Lajos indítványának figyelembevételével újabb javaslatot végett kiadta a tanácsnak.

A m. forgalmi társaság újabb 50,000 koronát kér. A tanács a kérelem teljesítését javasolja az esetben, ha a társaság a vonalat Nagyállóig nyomtávnak építi ki. Márton Imre a hozzájárulás ellen szólal fel. A közgyűlés az 50,000 koronát megszavazta.

Király Gyula a hortobágyi sáska irtásáról tett jelentést.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület kérelmére könyvtári katalógus készítésére 1500 koronát szavaztak meg.

A közgyűlést ma délután folytatják.

— **A vasárnap! istentiszteletek.** Holnap, vasárnap a református templomokban az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak me. Nagytemplomban prédikál János Zoltán, ágendát mond Uray Sándor. Kistemplomban prédikál Csiky Lajos teológiai tanár, ágendázik Dicsőfi József lelkipásztor. Újtemplomban prédikál Könyves Tóth Kálmán. — Ispotálytemplomban Szele

Előkelő

összeköttetések folytán a legjobb firnisz és festék, permetezéshez való valódi auszigi **Eézgálic, Raffia hánca**, továbbá kizárólag ott kapható tartós tükörfényű valódi 3 csillagu **Padló fénymáz**, mely butorokhoz is kiválóan alkalmas

Kohn Henrik

fűszerkereskedésében
Gróf Degenfeld-tér 7. szám.

György lelkész. Csapókerthben délután Kovács János. Szegényházban Hajdu Zsigmond. Az ágost. hit. ev. templomban d. e. 10 órakor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

Debreceniek Kassán és a Tatránban. A tornaegylet pünkösdi kirándulására 21 egyleti tag jelentkezett, köztük 3 nő. Az elnökség most arra kéri a tornásztagokat, járjanak ki mindennap a sporttérre a szabadgyakorlatokhoz, szerezzék meg az előírt egyenruhát (sapkát, inget, övet) s fizessék be a 17 korona részvételi díjat Horvay Róbert dr. alelnöknél e hó 6-ig, hogy a kocsik megrendelhetők legyenek. Ugyanekkor jelentsék be azt is, hogy az Ottónál kívánnak-e ebédet rendelni, vagy magokkal viszik azt; a megrendelésnek néhány nappal előbb kellene megtörténni. Kassáról még vasárnap este fél 8 kor történik az indulás Felkára, ott lesz vacsora és éjjeli szállás. Az eddig tett bejelentés kötelező. Az egyleti jelvény viselése kötelező.

Házi atletikai versenyt rendez a tornaegylet vasárnap, jun. 4-én d. u. 5 órakor a sporttéren. Lesz suly- és diszkoszdobás, futás, ugrás, labdahajítás és fűles labdajáték. Versenyzők ott a helyszínén jelentkezhetnek. Nem tagok treningjeggyel tekinthetik meg a versenyt.

Házasságkötések. A debreceni állami anyakönyvi hivatalban e hó 1-től a mai napig a következő házasságok kötettek meg: Sepsy Kálmán — Kalmár Eszter, Horváth József — Varga Juliánna, Krokovich Frigyes — Nánássy Mariska, Vedres Lajos — Becskerek Róza, Tóth Bálint — Biró Zsuzsanna, Dávid József — Osonka Eszter, Erdei Sándor — Orosz Róza, Nagy Bálint — Szépsi Eszter, Konc Sándor — Szabó Zsófia, Bánk József — Farkas Mária, Szél János — Cine Eszter, Luci Ferenc — Gyarmathy Juliánna, Bakonszegi Imre — Duzs Erzsébet, Dobos Lajos — Bakó Zsuzsanna, Döbröndy Ferenc — Bartha Eszter, Sallay Sándor — Kiss Mária, összesen 16 pár.

Elöljárósági gyűlés. Az ipartestület előljárósága e hó 9-én Zelinger Ede elnöklelte alatt gyűlést tart, amelyen folyó ügyeket intéznek el.

Hatmillió per az osztrák állam ellen. Egy Johann Popp nevű würzburgi szegény polgár, hivatalból kirendelt ügyvédje útján pert indított az osztrák állam ellen, hatmillió tallért és három láda ezüstöt követelve Ausztriától. A regényes követelésnek ugyancsak regényes előzményeit így mondja el Popp ur. Egy századdal ezelőtt meghalt Johann Kaspar Popp hajókapitány s hat millió tallért és sok egyéb kincset magába foglaló vagyona a mainzi dom birtokába került. Mikor a franci háború alkalmával az osztrákok okupálták Mainzot, a kincseket Bécsbe vitték. A ládák tartalmát maga II. József császár is megtekintette s kiadta a parancsot, hogy a kincs egy rendkívüli nagyságu és szépségű gyöngyével az osztrák koronát díszítsék. Egyebekben pedig megparancsolta a császár, hogy a kincseket addig kell őrizni, míg a törvényes örökösök jelentkeznek érte. Eddig tart Popp ur története a kincsekről s regényes állításait temérdek okirattal támogatja, a melyeknek nagyrésze a tizenhetedik századból való.

Törvényhatósági árlejtések. A belügyminisztériumnak tudomására jutott, hogy egyes törvényhatóságok hivatali szükségleteik fedezése céljából kibocsátott árlejtéseikben a pályázat egyik feltétele gyanánt

egy megjelölt cég gyártmányainak szállítását írják elő. A miniszter most rendeletileg felhívja a törvényhatóságokat, tegyék megfontolás tárgyává, nem volna-e anyagiilag előnyösebb, ha ezen eljárást jövőre mellőznék és a hazai gyártmány kikötésével, egyébként pedig a szabad verseny mellett szereznék be hivatali szükségleteiket.

Eljegyzések. Az állami anyakönyvi hivatalban e hó 1-től a mai napig a következő eljegyzéseket jelentették be: Vesza Sándor—Balog Mária, Freudenfeld Herman — Róner Háni és Sipos Sándor — Takács Erzsébet, összesen 3 pár.

Népesedés. Az állami anyakönyvhivatalban 48 születést (28 fiu és 20 leány) jelentettek be. Ezzel szemben 56 haláleset fordult elő. Ilyenformán az elmúlt héten a város lakossága természetes uton ismét csökkent.

Köszönet. Mindazoknak, akik ifj. Bányai István elhunyt alkalmából fájdalomukat részvétükkel enyhíteni segítették, köszönetét ezuton fejezi ki a gyászoló család.

Halálozások. A debreceni állami anyakönyvvezetői hivatalban e hó 1-től a mai nap folyamáig a következő haláleseteket jelentették be: Cenke Mihály róm. kath. 7 éves, Jakab József ev. ref. 7 hónapos, Izsák Kálmán izr. 3 hónapos, Nagy Lajosné szül. Versánszky Róza ev. ref. 24 éves, öz. Alibán Mihályné ev. ref. 83 éves, Tóth József róm. kath. 22 hónapos, Lengyel Sándor ev. ref. 47 éves, öz. Maday Józsefné ev. ref. 68 éves, Fazekas József ev. ref. 31, éves, Szentpétery Gábor ev. ref. 56 éves, Kun József ev. ref. 3 napos, Balogh József ev. ref. 16 hónapos és Szabó Lajosné ev. ref. 34 éves.

x Üzleti könyvek félárban. Cim a kiadóhivatalban.

x 500 drb. minta érték nélküli zacskó félárban eladó. Cim a kiadóhivatalban.

x Ki akar olcsón ruházkodni, az vegyen szép és olcsó angol és belföldi divatszövetet eredeti gyári árban **Ranunkel H.** és fia cégnél.

x Valódi panamakalapok darabja 5 és 6 Korona, **legszebb turista s tennis ingek** 4—5 és 6 Korona Feketénél.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Budapest, június 3. A ház mai ülésén Justh Gyula elnökölt. A jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után elnök elparentálta Hegedüs Károly elhunyt képviselőt, majd bejelentette, hogy dr. Somogyi Aladár a török-szent-miklósi kerület, s Sándor János állam titkár a marosvásárhelyi, második kerület mandátumáról lemondott, és a nagy szöllősit tartotta meg. A hevesi átirat vitájához Kossuth Ferenc szolt először: megragadom az alkalmat — ugymond, — hogy a függetlenségi- és 48-as párt az általános választói jog alapján áll és hogy ragaszkodik is ahhoz most a választások után is. Battyányi Tivadar gróf határozati javaslatát elfogadta. Hozzászóltak még a mai ülésen Kovács Pál, Szász József, Markos Gyula. A ház tekintettel arra, hogy Hegedüs Károlyt délután temetik, ülését délután fél egy órakor befejezte.

A Fejérváry-kabinet.

Budapest, június 3. A Fejérváry-kabinetnek állítólag még most sincsenek meg a tagjai. A király kérdezte Tiszát, hogy Fejérváry kezességet vállal-e a kibontakozás létesítéséért? Tisza azt felelte, hogy nem vállalhat felelősséget. Ellenőrizhetlen forrásból két szárnyra az a hír, hogy a király, — mivel Fejérváryval semmit sem érhet el, — újból a koalícióhoz fog fordulni.

Orosz-japán háború.

London, június 3. Tokióból jelentik, hogy az elfogott orosz fővezérek közül egyet szabadon engedték boesátani, hogy a cárnak az ütközetről jelentést tegyen.

Bombamerénylet.

Budapest, június 3. Barcelonából táviratozzák, hogy a katonai kormányzó palotájában **felrobbant egy titokban elhelyezett bomba.** Elfogtak tíz gyanus egyént, a kik között két olasz anarkista is van.

Törvényszék.

Gyilkos kőműves segéd. (esküdtszéki főtárgyalás) Tegnap kezdte meg a debreceni törvényszék esküdtbírósa annak a bűnpernek tárgyalását, amely két hónappal ezelőtt városszerzte mély megdöbbenést keltett. **Tóth János** gyári munkás erős felindulásában leiszurta **Varga József** kereskedősegédet s a szurás olyan szerencsétlen helyen érte **Vargát**, hogy rövid szenvedés után meghalt.

Tóth Jánost ezért a bűneért most vonták felelősségre a debreceni esküdtbírósa. A főtárgyalást dr. **Szűcs Miklós** törvényszéki elnök vezeti; szavazó bírák: **Oláh Miklós** dr. és **Tóth Aurél** dr. A vádhatóságot dr. **Galánffy János** kir. ügyész képviseli, a vádlottat dr. **Kardos Samu** ügyvéd védi.

Tegnap kihallgatták a vádlottat és a tanukat.

A főtárgyalás mai napján megszövegezték elsősorban az esküdtekhez intézendő kérdéseket.

Az első kérdés arra vonatkozik, hogy bűnös-e **Tóth János** az erős felindulásában, szándékosan, de nem előre megfontolt szándékkal elkövetett, halált okozott súlyos testi sértés bűntettében?

A második kérdés az vajjon **Tóth János** felindulását az okozta-e, hogy **Varga József** öt súlyosan bántalmazta, s e bántalmazás folytán nyomban követte-e el tettét?

Dr. **Galánffy János** ügyész szépen felépített vádbeszédje után Dr. **Kardos Samu** ügyvéd tartotta meg nagy hatású védbeszédjét. Pontról-pontra cáfolta az ügyész érveit. Vácolta a vádlott lelkiállapotát, rámutatott bűntetlen előéletére és kiemelte azt a szeretetet és becsületet, amelylyel iránta szülői, testvérei és munkástársai viseltetnek. Levonta ebből azt a következtetést, hogy a súlyos bántalmazás folytán erős felindulásban követte el tettét. Végül kérte az esküdteket, hogy mindkét kérdésre igennel feleljenek.

Ezután kölcsönös replikák következtek, a mely után az elnök hitelesítette a kérdéseket és ki oktatta az esküdteket.

Dr. **Galánffy** és dr. **Kardos Samu** plejdoijának meghallgatására a tárgyalási termet szorongásig megtöltötte a hallgatóság.

Délután 2 órakor hozták meg az esküdtek verdiktjüket, a melyben bűnösnek mondták ki a vádlottat a halált okozó súlyos testi sértés bűntettében, s ezért a bűntetést kiszabó törvényszék egy és fél évi börtönrre ítélte, mely jogerőssé vált.

Pünkösdi ernyő vásár.

Legolcsóbban **Merkler Soma** ernyő gyárában szerezhető be, Debrecen. Piac-utca 50. miklós utcával szemben. Javítások és áthuzások olcsón és pontosan készítenek.

REGÉNY-OSARNOK.

Apáca és kegyencső.

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal.

14

„Kétkedhetik ön? Ha én üzleti dolgokban tréfálni szoktam volna, most nem kínálhatnán önt meg házaim igazgatásával.

„Tudva van ön előtt, hogy mért bocsátottak el az állam szolgálatából, mielőtt oda a fejedelem kegyelme ismét visszahelyezett...?”

„Mindent tudok uram. Önnél hiányzik a diplomatikai első erénye. Ön nem tudja gondolatjait elrejtetni. De nekem épen olyan emberre van szükségem, a ki az igazat mindig egyenesen kimondja. Mert ha az igazság majdnem mindenütt idegen vendég is, mindazonáltal a kereskedők naplóiban otthon van az.

„Ha ön csakugyan nem nagyon gyönyörködik a hízlegetekben, akkor bennem emberére talált.”

„Tehát el van ön határozva, hogy ki lép az államszolgálatából?”

„Igen, el; és a bucsunál nem fognak szeméből a könnyek záporoként omlani”, jegyzé meg Bienenfeld nevetve.

„Örvendeni fognak, hogy a göröngy el lesz távolítva az utból, melyen annyian megbotlottak. A szerencse oly gyakran surrant el-mellettem, nem szabad azt visszautasítanom, ha az valahára ajtómon kopogtat. — Rendelkezzék ön felettem Erlenstein ur! Hü szolgára talált ön bennem.”

„Inkább akarom remélni hogy hü barát. Ha nem csalódom, önnek családja is van?”

„Özvegy vagyok, s két leányom van!”

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Állami gyümölcsfeldolgozógépek. A gyümölcserősejtés előmozdítása céljából a földmivélségi miniszter egyes oly községeknek, valamint egyleteknek és szövetkezeteknek, melyek a folyó évben nagyobb gyümölcstermést várnak és azt friss állapotban kellő áron értékesíteni nem tudják, másrészt pedig anyagilag nincsenek oly helyzetben, hogy gyümölcsfeldolgozógépeket maguk beszerezhessek, hajlandó a rendelkezésére álló „Simon”-féle cindermalmok és „Mabile”-féle alma-borsajtók, valamint „Ryder”-féle amerikai vándoraszalók, nemkülönben „Györry”-féle talyigára szerelt szeszifőzőkészkülékek valamelyikét három-hat heti használatra ingyen engedélyezni, ha eziránti kérvényeiket legkésőbb folyó évi július hó 15-ig a miniszteriumhoz beadják. A kikölesönzött készülékek szállítási költségeit az érdekeltek tartoznak viselni. A szeszifőző készülékeket borsapró és szőlőtörköly befőzése céljából nem engedélyezik. Ezen szállítható és csak használatra átengedhető gépeken és készülékeken kívül hajlandó a miniszter nagyobb szilvatermő községeknek mintegy 600 korona értékű „Cassenille”-féle aszalókat teljesen ingyen örök tulajdonukba bocsátani, ha ily aszalóknak mintegy 2—300 koronát kitévő építési költségeinek viselését elvállalják és annak használatára vonatkozó hozandó szabályzatokat jóváhagyás végett a miniszterhez felterjesztik.

Széna, szalma, takarmány (Fuchs József nagykereskedő alapított 1882.) V., Fűrdő-utca 4. Budapest. A hetivásáron széna és szalmában nagy behozatal és jó kereslet volt. Eladatott: középminőségű jobb és elsőrendű széna 3—4 muhar 44 anyalom szalma, 180 zsupszalma, 260 szecska 260 per 50 kiló fuvaronként házhoz szállítva. Préselt széna 3.60—4.40, préselt szalma 1.60—1.80 50 ko, a józsefvárosi pályaudvaron. — Gabonaneműek: zab 7—7.25, tengeri 7.80, rozs 7.40, árpa 7.40 koronánként.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi osarnok jelentése.

1905. június 3.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 132—134 fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 141—142 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 140—141 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 140—141 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 141—142 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 139—140 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 138—139 fillérig. — IV. Romániai eredetű (Stachl): Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 136—137 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 135—136 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 132—133 fillérig. A hízott sertés üzletirányzata élénk.

Nyílt-tér.

Kitünően megvéd a

A dugó egétesz

sokféle infectious bajtól; a pásuta gránit-vulkánból fakad.

Több epidémiánál fényesen bevált.

Sziács-Ácélfürdő (Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismert szénsavdus vasfürrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc- és idegbajok, bémulás ellen. Átszenvedett betegség és erős munkáság után.

Dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos és Dr. Stern J.

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át onnan 5 óra, Sziácsról falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő félvilágosítást és prospektust utazás lakás árkedvezményről az első és utoszezonban stb. ad

Fürdőigazgatóság, Sziács. (Zólyom megye.)

Naponta friss érkezésű uradalmi tea-vaj kapható

Kertész Miklós

fűszer és csemege üzletében,

Csapó-utca és kenyér piac sarkán.

A ki feltétlenül valódi borból készült

kiván,

kérje kifejezetten az

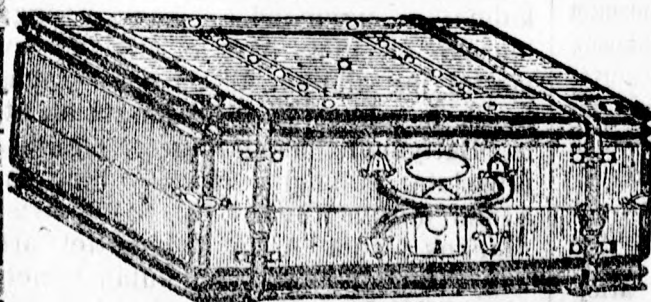
Eckert Albert félet esász. kir. udvari szállító, GRAC.

Tíz villa telek, a boldogfalvai első telepén, nyílt tere nyíló remek gyümölcsfákkal és csemege szőlővel, szemben a vasut állomással tehermentesen előnyös feltétellel eladó, a telkek távol az országutól, pormentes helyen fekszenek, az éjszakiszél ellen a vasut állomás védi, az ujonnan építendő vasuti gyalog átjáróval télen nyáron lakhatók lesznek, akár a Hunyadi-utcán. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos

Sümeghy Béla,

vaskereskedő, Csapó-utca 11. szám.

Permetezéshez legtekéletesebb és legolcsóbb az országszerte elősmert, legjobb 8 versenyen első díjjal kitüntetett a Vrab István által Debrecen Május 1-től I. ker. Szappanos-u. 10. szám, saját, házban gyártott pótszabaddalmazott „Sugár” permetező. Permetezőket tökéletes javítás és átalakítás végett elfogadok. Árjegyzéket ingyen, bérmentve.

Miklósné és Jársa

Mindenféle bőrönd (koffer) és táska javításokat olcsón, szakszerűen és pontosan eszközünk, nagyraktárt tartunk saját gyártmányú kofferekből, utazó táskákból, a legolcsóbb árak mellett. Megrendeléseket méret után is készítünk.

bőrönd (koffer) gyára, Debrecen, Piac-u. 26, a nagytőzsde mellett.

RONCEGNO-FÜRDŐ.

Vasuti állomás 535 méter magas a tenger színe felett.
 Ásvány és minden modern fürdők és kurák. — Grand hotel des Bains, elsőrendű szálloda 200 szobával, táncteremmel és minden kényelemmel berendezve. Arnyas nagy park, illatos, pormentes levegő. Térzene, mindenféle nyári sportok. Nyári hőmérséklet 18—22°. **Idény tart május 20-tól október 15-ig** Prospektust kívánatra küld a Fürdőigazgatóság, Roncegno, Déltirol.

Elsőrendű gyártmány!

Evenként készül 61000 darab.

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Egyedüli elárúsító:

Keszler A. műszerész Debrecen, Városi bérház.

Megérkeztek!!

a tavaszi idényre a legújabb Női divatszövetek, Gyapjn és borduros De-lalnek 50 krtól feljebb, Bluse selymek, Divatos ruhadíszek, Csip-kek, szalagok és belés-árak

Szabó Lajos Fiai cégnél
 Debrecen, Rózsatér.

A legjobb és legolcsóbb jó jó ivó vizű kut-furrásokat, hely-ben és vidéken jótállás mellett, több-féle szivattyukat nagy választékban, a legolcsóbb árak mellett készítek, ugyszintén **vízvezetéseket és szivattyukat jutányosan javítok. Cséplő garnitúrákat és mindenféle gazdasági gépeket gyorsan s előnyös árért javítok.**

A n. é. közönség becses pártfogá-sát kérve, vagyok kiváló tisztelettel
Ehrenreich Sámuel,
 Széchenyi-utca 44. sz. alatt.

Komlóssy Lajos

fűszer-, mag- és gazdasági czikkek raktára
 DEBRECEN, Piac-Hatvan-utca sarok.

Ajánl:

Rézgálicz, Raffia. Juttafonalat

minőségét és olcsó árát illetőleg verseny nélkül liszt harmat (Oidium) szőlőbetegségek ellen kipróbált legjobb szer a réz-kénpor, eredeti francia-kénpor.

Ára 50 kilogrammos zsákokban 22 fillér kilónként, 2—10 kilogrammos zsákokban 22 fillér kilónként.

Használata legolcsóbb és mégis a legbiztosabb.

Kapható és megrendelhető:

Komlóssy Lajos

fűszer- és gazdasági czikkek raktárában
 Debrecen, Piac Hatvan-utca sarkán.
 Telefon 213. szám. Telefon 213. szám.

Öreg ember nem vén ember

akkor, ha a leghirvevesebb tanárok által kipróbált

„LYDOL“

amerikai tablettákat használja, mi az elgyöngült férfierőt visszaadja. — Csakis elgyöngült férfierő (impotencia) elleni szer.

Törvényesen védve. — ÁRA 6 KORONA. Szétküldés discretio mellett postán naponta.

RADITZ J. gyógyszerész Budapest, a „Fehér Kereszt“-hez Fővámter 6. (a központi vásárosarnokkal szemben.)

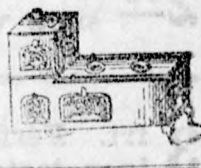
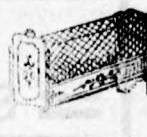
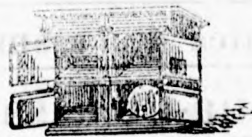
Főraktára Budapesten: Török J. gyógytára Király-utca 12., Nádor-gyógytár Váci-körút 17

Toth Gyula

vaskereskedő
 Debrecen, Piac-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi idényre kertészeti és gazdasági szerszámokat és felszereléseket; kerti vasbutorok, gyermek kocsik, fürdőkádak, jégszekrények, vas- és rézbutorok, peronospora és kerti fecskendők, minden vas- és fémiparhoz való szerszámok, tüskés kerítés huzalok, építkezésekhez vasgerendák, vas-, porcellán-kályhák, utóbbiakhoz multiplicátor (hőfejlesztő) betétek. **Legolcsóbb bevásárlási forrás.**

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ

Fürdőidény máj. 15-től szept. 20-ig.

Kárpáti gyógy-, üdülő- és fürdőhely, 382 m. a tenger színe felett. Posta, távirda és vasutállomás. Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik, Ó es. és kir. Felső Erzsébet királynő tartózkodási helye 1895-ben. Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszínek. Lawn-tennis-pálya. Gyermek játszóhelyek. Villamos-világítás. Clubélet (Bártfafürdői Park-Club). Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Pompás turisztika. Vadászterület. 6000 hold gyönyörű fenyeserdő.

Gyógyjavallatok. Vérszegénység, oly idegbajoknál és gyengeségnél, melyek vérhiányon, vagy kimerülésen alapulnak; női ivarszervek különféle bajainál, sápkór, vérhiány; terméketlenség, magtalanság és tehetetlenség; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóláz, görvély és angol-kór; a szívnek megbetegedéseinek. **Egyedül álló utókúra** karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használata után. **ORVOSOK:** Tiszti főorvos: **Dr. Hintz Henrik** közeg. tanácsos továbbá Dr. Blumenfeld Armin, Dr. Kanárik J., Dr. Szörényi Tivadar, Dr. Grossmann Dezső, Dr. Cséri János, Dr. Győri Ilona rendelő orvosok Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt

Országos hírű modern hidegviz-gyógyintézet! három ásványvíz-fürdő! Hideg és meleg ásványvíz. Telített szénsavas fürdők Nauhelmkura. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vaslápfürdők (bártfai vaslápból) Ivókura: (Egynyeres, sós, vasas vizek, könnyen emészthetők!)

Orvos-forrás felülmulja mindenben a Selters-vizet!

Villamos gyógykezelés, massage, tej-, savó- és kefir-kúra. Pormentes, ózondus hegyi levegő. Fenyvesek által terjesztett üdítő balzsamos illat. — Pensió elő- és utóidényben 8 korona, főidényben 12 korona.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdőigazgatóság Bártfafürdő.

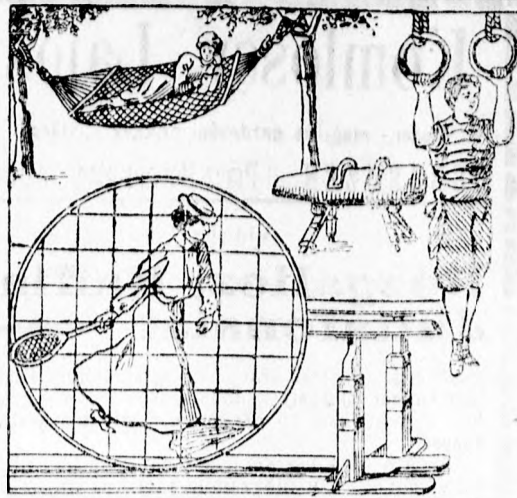
Felhívás!

gazdálkodók és géptulajdonosok figyelmébe.

Ajánlva vizmentes, asztagtakaró és céplőgépekre való ponyvákat, szegedi kenderzsákokat, pokrócokat, zsákkötöző és dohányzsineget, igen olcsó árban. Kivánatra mintákat is küldök.

Wiener Adolf,

ponyva és zsák gyári raktára és kölcsönintézete,
Debrecen, Kossuth-utca 27. szám.

Alapított 1878. Telefon 15-56.

Valódi angol

Tennis-játék,

tornaeszköz, függőágy, kerítőháló, tekejáték, zsák, ponyva és fehér kenderkötél legolcsóbb megbízható beszerzési forrása.

== Seffer Antal ==

sport-eszközök és kötélgyártó-telep
BUDAPEST,

== IV., Károly-utca, boltsz. 12. ==
(Küzponti városi épülete) a Hajó-utcaival szemben.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FRANK REZSŐ

Debrecen legnagyobb férfi-, fiu- és gyermekruhá áruházában szerezzé be, a „Bika” szálloda mellett.

Eddig nem létezett mesés olcsó árban árusítatnak:

Férfi luszter öltöny, minden elképzelhető színekben	12, 14, 16, 18, 20	korona.
Férfi öltöny, kamgarn és cheviotból	14, 16, 18, 20, 24, 30	”
Fiu öltöny	8, 10, 12, 14, 16, 20	”
Gyermek öltöny	5, 6, 7, 9, 10, 12	”
Gyermek öltöny, valódi, szintartó, mosó	3, 4, 5, 6, 7, 8	”
Szines, divat, mosó mellény	5, 6, 7, 8, 9	”

Kizárólag készítöje a valódi toll könnyü szegedi nyers selyem öltönyöknek, méret után és készen.

Mérték szerinti megrendelések izlésesen és pontosan eszközöltetnek.

„Jurul” cipőgyár részvénytársaság főraktára

250 kr. Férfi cugos cipő
sima v. betétes.

3 frt. Férfi füzös cipő
igen tartós.

425 kr. Férfi cugos cipő,
boxbőrből, tartós és
elegáns.

450 kr. Férfi füzös cipő,
box bőrből, tartós és
elegáns.

550 kr. Férfi füzös cipő,
valódi Chevreau bőrből.

270 kr. Férfi füzös cipő,
tartós bőrből.

5 frt. Férfi cugos cipő,
valódi szarvas bőrből.

DEBRECEN,

Piac-utca 48. szám,

== Szent-Anna-utca sarkán. ==

240 kr. Női cugos cipő,
igen tartós.

280 kr. Női füzös cipő,
fekete vagy barna.

3 frt. Női gombos cipő,
fekete vagy barna.

375 kr. Női füzös cipő
valódi box bőrből.

5 frt. Női füzös v. gom-
bos cipő valódi chevró
bőrből.

120 kr. Női comot cipő
losztinból vagy bőrből
elől cuggal.

130 kr. Női kivagott cipő
zerge bőrből.

120 kr. Szürke vitorla vászon
cipő zöld talpal. (Strapa.)

40 kr.-tól fejlebb. Fekete vagy
barna vitorla vászon cipő
gyermek részére.

Valódi

Goodyear varrott

világcipő.

A jelenkor elismert
legjobb cipője.

Kizárólag

Magyar
gyártmány!

250 kr. Női 5 spangris fél cipő
chevró bőrből bőr sarokkal.

2 frt. Női kereszt spangris fél
cipő zerge bőrből.